

da skal jeg ikke nærmere vove mig ind derpaa, mindst overfor en Forsamling, der har arbejdet sammen i 3 Aar, og for hvilken man neppe vilde kunne fremsætte noget væsentligt Nytt. Jeg vil derfor kun gjøre et Par ganske korte Bemærkninger. Af § 26 fremgaar det, at vi ville forsøge vor Formue, afbetale vor Gjæld og erhverve Aktiver for et Beløb af 7,387,000 Rb., og af § 10 — det er to Paragrafer, som lette Overstigten — fremgaar det, at vi ville optage eller forbruge af vor Formue et Beløb af indtil 4,737,000 Rb., og sammenstille vi disse to Paragrafer, er Bindingen for vor Balance 2,650,000 Rb. Sammenstille vi derpaa § 11 og § 11, Indtægter og Udgifter, saa vi et Underflud, altsaa til Skade for vor Balance, af 1,869,000 Rb. Tradrages det sidste Beløb fra det første, have vi endda tilovers til Fordel for Balancen 780,000 Rb. Nu indvender man vel, at Jernbanerne dert ere medtagne til et for stort Beløb, idet de, som flere have gjort, kun skulle kunne ansættes til halv Værdi; men nu vel lad os sætte denne til halv Værdi, saa vil Forskjellen netop udgjøre det Overflud, jeg før nævnte, og som fremkom ved disse 4 Paragrafers Sammenstilling. Efter denne Beregning vil altsaa denne Finantslov ikke være til Skade for vor Balance. Maa det end indrømmes, at vi, naar vi ikke gaa frem, gaa tilbage og kan der end være Grund til med denne Tanke for Die at søge nye Indtægtskilder igjennem en Indkomstskat, saa turde der dog maasse være andre Betragtninger, der bør komme under Overveelse, og som bør gjøre os betænkelige ved nye Paalæg. En af disse Betragtninger skal jeg tillade mig at fremsætte. Selv om vi ikke som Aktiv kunne ansætte Jernbanerne til Mere end halv Værdi, saa have de i Virkeligheden for Samfundet mere Værdi. Deres Betydning for Folkets aandelige Udvikling er nemlig ingenlunde ringe, og den kan maasse meget vel sættes ved Siden af det Udbytte og den Nytte, som vi have af de Kapitaler, som vi ofre direkte til Kunst og Videnskab og Lærdom. Den Nytte, som Jernbanerne i denne Henseende have, og som fremdeles vil blive tilstede som en Slags Kapital, kan altid

noget erstatte den Omstændighed, at vi, naar vi ingen Indkomstskat saa, kun kunne holde Balancen i det følgende Aar. Vi have i de sidste Aaringer paalagt Befolkningen ekstraordnære Skatter paa en Tid, da vi have havt temmelig daarlig Høst, og uagtet vi taar have havt en taalelig Afgrøde, tror jeg dog, at der for de fleste Borgere er saa mange Huller at vække fra de 2—3 sidste Aar, da vi havde daarlig Høst, at det virkelig vilde være mere velgjørende for Samfundet, om vi tillode Folk selv at bruge det ringe Overflud, de nu maatte saa, end om vi for at spare paa Reservecfondens Papirer paalægger dem denne Skat taar. Dette er imidlertid en Genstilling, en foreløbig Betragtning, som jeg kan forandre ved nærmere Belæring. Vil imidlertid den høttærede Finantsminister ikke være fornøiet med den Balance, han har vil det vist ogsaa være ham muligt at naa det ad en noget anden Vej. Kan han ikke — og der kan vel være Vanskeligheder tilstede — gaa denne Vej, at han afhænder noget Mere af Reservecfondens Aktiver, end der er antydnet — skjøndt det vistnok kunde være ønskeligt og vel sagtens ogsaa vil blive forsøgt, om man ikke under de nuværende rige Pengesforhold i vort Naboland kunde faae affat en Del af de Aktiver i Reservecfonden, som hidrøre derfra — vilde det vistnok ikke være vanskeligt at ordne, at man benyttede en vis Del Kreditbeviser ud over den i Loven for deres Indløsning fastsatte Tid. Ad denne Vej vilde dog taabenbart Finantsministeriet være hjulpet, og jeg har Formodning om, at ogsaa Befolkningen vilde være bedre hjulpen paa denne Maade.

Formanden: En enkelt Yttring af den ærede sidste Daler, nemlig at det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) skulde være gaaet til Sømmelighedens yderste Grændse, siger vel ikke Andet, end at det nævnte ærede Medlem holdt sig indenfor Sømmelighedens Grændser, men Adtrykket er dog stærkere, end jeg anser det ønskeligt for en rolig Forhandlings Fremme.

Berg: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.